

Izglītības un zinātnes
ministrija

Latvijā pēta pieaugušo prasmes

Publicēts: 24.10.2022.

Latvijā pēta pieaugušo prasmes

Izglītības un zinātnes
ministrija

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Kas ir Starptautiskais pieaugušo kompetenču novērtēšanas pētījums? [↻](#)

Lasītprasība, rēķinātprasība, prasme pielāgoties, problēmu risināšana – šķietami pašsaprotamas prasmes. Tomēr cilvēku spējas pielietot šīs vienkāršās prasmes aizvien vairāk nodarbina dažādu jomu pētniekus. Tās ir prasmes, kas nepieciešamas veiksmīgai dalībai sabiedrības dzīvē, spējai iekļauties darba tirgū, parūpēties par sevi un saviem tuvajiem.

Tādēļ Izglītības un zinātnes ministrija un Latvijas Universitāte sadarbībā ar pētījumu centru SKDS iesaistās Starptautiskā pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījumā jeb OECD PIAAC, kas ir visplašākais pieaugušo prasmju un spēju pielietojuma pētījums pasaulē. Latvija šajā pētījumā piedalās pirmo reizi.

Kāpēc pētījums ir svarīgs? [↗](#)

Pamatojoties uz OECD PIAAC rezultātiem, Latvija līdz ar vairāk nekā 40 projektā iesaistītajām valstīm varēs izstrādāt izglītības un apmācības programmas pieaugušajiem, lai palīdzētu apgūt trūkstošās prasmes. Pētījums tiek veikts ik pēc 10 gadiem, un valstis, kas tajā piedalās atkārtoti, var izmērīt pieaugušo iedzīvotāju spēju izmaiņas laika gaitā. Pētījuma uzdevumi un jautājumi ir pielāgoti dažādām kultūrām un ir tulkoti dalībvalstīs lietotajās valodās.

Kurus Latvijas iedzīvotājus aicinās piedalīties aptaujā?

Saņēmi **uzaicinājumu pastkastītē?**

➔ **Piesaki **dalību** pētījumā!**

Starptautiskais pieaugušo kompetenču novērtēšanas pētījums

Izglītības un zinātnes ministrija LATVIJAS UNIVERSITĀTE SKDS PĒTĪJUMU CENTRS NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020 IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ EIROPAS SAVIENĪBA Eiropas Sociālais fonds

Pieaugušo prasmju pētījumam ir svarīgs ikviens nejauši izvēlēts respondents, jo tas pārstāv tūkstošiem Latvijas cilvēku. Dalība pētījumā ir sava veida patriotisma pierādījums.

Katrā iesaistītajā valstī OECD PIAAC tiek intervēti 5000 vai vairāk personu. Piemēram, Latvijā plānots iegūt 7700 iedzīvotāju atbildes.

Ikvienam Latvijas iedzīvotājam ir iespējas kļūt par pētījuma dalībnieku – to nodrošina statistiski pamatota izlase.

Intervētāji ieradīsies pie tiem Latvijas iedzīvotājiem vecumā no 16 līdz 65 gadiem, kas būs iekļauti pētījuma izlasē:

gan nodarbinātie, gan bezdarbnieki, gan pensionāri,

gan tie, kuri vēl mācās, gan tie, kuri jau sen beiguši skolu,

tie būs iedzīvotāji ar dažādu izglītību – gan tie, kuri ir ieguvuši universitātes diplomu, gan tie, kas izglītošanos pabeiguši zemākās pakāpēs.

Pētījumā aicināts piedalīties ikviens Latvijas iedzīvotājs, kurš 2023. gada janvārī saņēmis uzaicinājuma vēstuli savā

pastkastītē.

“Dalība pētījumā ir brīvprātīga, tomēr tieši jūsu dalība šajā starptautiskajā pētījumā ir ļoti svarīga, tāpēc neatsakiet dalību tajā. Katra izlasē iekļuvusi mājsaimniecība pārstāv vairākas citas sev līdzīgas mājsaimniecības. Jūsu atteikums rada risku, ka tiks iegūti nepilnīgi dati un var tikt izdarīti kļūdaini secinājumi par patieso situāciju Latvijā,” norādīts uzaicinājuma vēstulē, kas izlasē iekļautajiem respondentiem nosūtīta 2023. gada janvārī.

Uzrunātie respondenti aicināti informēt par mājsaimniecības dalību, zvanot vai rakstot uz vēstulē norādīto kontaktinformāciju: [+371 27741893](tel:+37127741893), [+371 27741903](tel:+37127741903), [+371 25000911](tel:+37125000911), piaac@skds.lv.

Kādēļ informācija par pētījumu sniegta vairākās valodās?

OECD Starptautiskā pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījuma [tehniskie standarti un vadlīnijas](#) nosaka, ka izlasē jāiekļauj visas iedzīvotāju grupas (tai skaitā pēc valodas), kuru īpatsvars pārsniedz 5% no sabiedrības kopumā.

Pētījumā dalībnieki iekļaujami neatkarīgi no pilsonības, tautības vai valodas. OECD šāds uzstādījums ir visās pasaules valstīs, kurās tiek veikti pētījumi, lai dati būtu objektīvi un atainotu visu sabiedrību kopumā.

Vienlaikus jāuzsver, ka šobrīd tiek īstenotas būtiskas pārmaiņas – pāreja uz mācībām tikai valsts valodā visās izglītības pakāpēs. Ja bērni jau no pirmsskolas mācīsies vienā valodā, tas būs pamats saliedētībai, kopīgām interesēm, vienotas informatīvās telpas lietošanai utml.

Kā notiks intervēšana?

OECD PIAAC veido aptaujas anketa, kuru aizpilda intervētājs, fiksējot dalībnieka atbildes (ilgums – aptuveni 40 minūtes), un uzdevumi, kurus dalībnieks veic patstāvīgi speciāli tam paredzētā planšetdatorā (ilgums – 1-2 stundas, tomēr uzdevumu izpildes laiks nav ierobežots).

Datorā veicamie uzdevumi nav grūti, bet gan interesanti un asprātīgi. Piekrist dalībai projektā vajadzētu arī cilvēkiem, kuri datoru lieto maz vai nelieto nemaz, jo tādējādi veidojas šādas grupas pārstāvniecība.

Kas būs intervētāji?

Intervētāji — pētījuma centra SKDS darbinieki — ieradīsies pie pētījuma dalībnieka mājās un uzaicinās viņu piedalīties aptaujā, kā arī izpildīt uzdevumus planšetdatorā.

OECD PIAAC intervētājiem būs pētījuma centra SKDS izsniegta apliecība.

Tāpat pētījuma intervētāji ir parakstījuši konfidencialitātes līgumu, kas uzliek par pienākumu sargāt un neizpaust dalībnieku sniegto informāciju.

Visi OECD PIAAC pētījuma laikā iegūtie dati tiks izmantoti tikai apkopotā veidā, tāpēc nebūs iespējams identificēt atsevišķu personu vai mājsaimniecību.

Kur pielietos iegūtos aptaujas datus? [↗](#)

Intervijās gūtie dati sniegs informāciju par Latvijas cilvēku formālo un papildu izglītību, par patieso nodarbinātību un bezdarbu, par reālu prasmju un iemaņu atbilstību darāmā darba vajadzībām. Pētījums ļaus iegūt reālu ainu izglītotājiem, darba devējiem un valsts institūcijām par mūsu iedzīvotāju prasmju piedāvājumu un pieprasījumu, kā arī plānot izglītības un apmācību iespējas, kuras patiešām atbilstu cilvēku vajadzībām.

Kādi Covid-19 drošības pasākumi tiks ievēroti? [↗](#)

Covid-19 izplatības ierobežošanā būtiska nozīme ir ikviena cilvēka atbildīgai rīcībai atbilstoši Veselības ministrijas, Slimību profilakses un kontroles centra, citu kompetento iestāžu, kā arī Pasaules veselības organizācijas rekomendācijām atbilstoši epidemioloģiskajai situācijai pētījuma norises laikā. Arī PIAAC īstenošanā iesaistītie intervētāji ievēros Latvijā noteiktos vispārējās drošības pasākumus.

Kas finansē pētījuma īstenošanu? [↗](#)

Latvijā PIAAC īsteno ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu projektā Nr. 8.3.6.1/16/I/001 „Dalība starptautiskos izglītības pētījumos”.

Noderīgi par OECD PIAAC [↗](#)

 [Viegli lasīt par OECD PIAAC](#)

 [OECD PIAAC informatīvais buklets](#)

Latvijā turpinās OECD Starptautiskais pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījums; respondentus aicina būt atsaucīgiem

Ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu Latvijā turpinās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Starptautiskais pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījums (PIAAC)...

26.01.2023.

Latvijā pēta pieaugušo prasmes; respondenti saņem uzaicinājuma vēstuli

Ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu Latvijā turpinās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Starptautiskais pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījums (PIAAC)...

09.01.2023. [OECD](#)

Lasīt, rēķināt, pielāgoties – Latvijā turpina pētīt pieaugušo prasmes

Ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu Latvijā turpinās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Starptautiskā pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījuma (PIAAC) īstenošana...

12.12.2022. [OECD](#)

Latvijā pētīs pieaugušo prasmes; plāno iegūt 7700 iedzīvotāju atbildes

Šonedēļ ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu Latvijā sāka Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Starptautiskā pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījuma (PIAAC)...

27.10.2022. [OECD](#)

Latvijā uzsāks OECD pieaugušo prasmju pētījumu; plāno iegūt 7700 iedzīvotāju atbildes

Ceturtdien, 2022. gada 27. oktobrī, pulksten 11.00 preses konferencē Izglītības zinātnes un zinātnes ministrija, Latvijas Universitāte un pētījumu centrs SKDS informēs par Ekonomiskās sadarbības un...

24.10.2022. [OECD](#)

<https://www.izm.gov.lv/lv/latvija-peta-pieauguso-prasmes>